

16.01.2024

KURUL KARARI

Başvuru Numarası : 2023/1961
Toplantı Tarihi/Sayısı : 26.12.2023/222
Karar Numarası : 2023/1078
Başvuran : A. Ç.
Başvuran Vekili : -
Adres : -
Muhatap Kurum/Kişi : Nils Otelcilik ve Turizm İnşaat Sanayi Ticaret Anonim Şirketi
Muhatap Adres : Gelincik Mah. Ordu Cad. No:23 Merkez/Sinop

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuru; başvuranın muhatap tarafından işletilen plaja eşsiz alınmamasının cinsiyet temelinde ayrımcılık teşkil ettiği iddiasına ilişkindir.

II. İNCELEME SÜRECİ

2. Başvuran, başvuru dilekçesinde özetle:

a. 27/8/2023 tarihinde öğle saatlerinde muhatap Şirket tarafından işletilen Otelin plaj hizmetinden faydalanmak üzere plaja gittiğini, hafta sonları erkek müşterilerin yanlarında kadın olmadan plaja alınmadıkları gerekçesiyle plajdan faydalanma talebinin resepsiyondaki görevli tarafından reddedildiğini, plajdan faydalanmak isteyen erkek müşteriler açısından eşsiz girmeme yönünde bir kural getirildiğini,

b. Söz konusu uygulamanın ayrımcılık yasağını ihlal ettiğine ilişkin muhatap Şirkete 31/8/2023 tarihinde yazılı başvuruda bulunduğunu, muhatap Şirketin kendisini plaj kapasitesinin dolduğu gerekçesi ile plaja almadığını ve erkeklerin eşsiz alınmaması uygulaması olmadığı şeklinde cevap verdiğini, ancak kendisinden önce bir erkek ve kadın müşterinin plaja alındığını, kapasitenin dolu olması halinde onların da alınmaması gerektiğini, bu nedenle muhatap Şirketin cevabının gerçeği yansıtmadığını, bu durumun işletme tarafından tutulan kamera kayıtları ile ortaya çıkacağını,

c. Olayın yaşandığı gün resepsiyondaki görevlinin kendisine plaj kapasitesinin dolu olduğu yönünde bir açıklamada bulunmadığını, söz konusu uygulama nedeniyle cinsiyet temelinde ayrımcılığa maruz kaldığını iddia etmekte ve muhatap hakkında idari para cezası uygulanmasını talep etmektedir.

3. Muhatap tarafından sunulan yazılı görüşte özetle:

a. Başvuranın iddia ettiği gibi yalnız erkek müşterilerin plaja alınmadığı şeklinde bir uygulamanın bulunmadığı, işletmenin kurulduğu tarihten bu yana Anayasa'nın 10'uncu maddesinde düzenlenen eşitlik ilkesi başta olmak üzere mevzuata uygun davrandığı, insan haklarını ihlal eden veya ayrımcılık yasağına aykırı herhangi bir uygulamada bulunmadığı,

b. Plaj kapasitesinin Otel misafirlerinin kullanımı ile birlikte toplam 200 kişi ile sınırlı olduğu, dolayısıyla kapasitenin üzerinde kişinin plaja girmesinin önüne geçmek için müşteri girişinin sınırlandırılabilceği, ancak bu durumun cinsiyet ayrımcılığı ile bir bağlantısının bulunmadığı, 27/8/2023 tarihinde de plajın tam kapasite ile çalıştığı,

c. 24/3/2016 tarihli ve 6698 sayılı Kişisel Verilerin Koruması Kanunu uyarınca müşterilerine karşı veri koruma yükümlülüğü olduğu, kişisel verilerin belirli, açık ve meşru amaçlar için işlenmesi, işlendikleri amaçla bağlantılı, sınırlı ve ölçülü olması ve işlendikleri amaç için gerekli olan süre kadar muhafaza edilmesi gerektiği, sınırlı ve ölçülü olma ilkesini aştığı için Otelin plaj bölümünün kamera kaydına alınmadığı, diğer bölümlerin kamera kayıtlarının ise 15 gün sonra silindiği, bu nedenle 27/8/2023 tarihinde yaşandığı iddia edilen olayın kamera kaydının olmadığı,

ç. Başvuranın iddia ettiği gibi bir uygulamanın söz konusu olmadığı yönündeki beyanlarını saklı tutmakla birlikte başvuranın ayrımcılık yasağının ihlal edildiğine dair kuvvetli emare veya karine oluşturan olguların varlığını ortaya koymadığı, ancak 6701 sayılı Kanun'un 21'inci maddesi uyarınca başvuranın iddiasının gerçekliğine ilişkin kuvvetli emarelerin ve karine oluşturan olguların varlığını ortaya koyması gerektiği, bu durumun yargı içtihatlarında ve Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu (TİHEK) Kurul kararlarında da hüküm altına alındığı ve ayrımcılık yasağının ihlal edilmediği belirtilmektedir.

4. Muhatabın yazılı görüşüne karşı başvuran tarafından sunulan yazılı görüşte başvuran;

a. Müşteri olarak girmek istediği Otel plajında yaşadığı olayı detaylandırarak anlattığını, bunun dışında olaya ilişkin delil sunmasının mümkün olmadığını, olay günü Otel resepsiyonuna başvuru yaptığını ve geri çevrildiğini, bu olaya ilişkin tüm detayları dakika ve saat vererek açıkladığını, muhatap Şirket tarafından yapılan eşsiz almama uygulamasına diğer birçok plaj işletmesi tarafından da sıkça başvurulduğunu, bu şekilde saat ve dakika vererek detaylı anlatımın ve eşsiz almama uygulamasının yaygınlığının kuvvetli emare ve karine oluşturan olgu olarak değerlendirilebileceğini,

b. Konuya ilişkin muhatap Şirkete yazdığı başvuru dilekçesinde uygulamanın düzeltilmemesi halinde TİHEK'e başvuru yapacağını belirttiğini, buna rağmen olay gününe ait kamera kayıtlarının saklanmadığını, kamera kayıtlarının silinmesinin muhatap Şirketin iyi niyeti ve dürüstlüğü konusunda şüphe uyandırdığını ifade ederek başvuru dilekçesinde ileri sürdüğü iddiaları yinelemiştir.

III. İLGİLİ MEVZUAT

5. Anayasa'nın "Kanun önünde eşitlik" başlıklı 10'uncu maddesi şöyledir:

"Herkes, dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç, din, mezhep ve benzeri sebeplerle ayırım gözetilmeksizin kanun önünde eşittir. Ek fıkra: 7/5/2004-5170/1 md.) Kadınlar ve erkekler eşit haklara sahiptir. (...) Devlet organları ve idare makamları bütün işlemlerinde kanun önünde eşitlik ilkesine uygun olarak hareket etmek zorundadırlar."

6. 20/4/2016 tarihli ve 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun "Tanımlar" başlıklı 2'nci maddesinin (d) bendine göre doğrudan ayrımcılık "Bir gerçek veya tüzel kişinin, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden karşılaştırılabilir durumdakilere kıyasla eşit şekilde yararlanmasını bu Kanunda sayılan ayrımcılık temellerine dayanılarak engelleyen veya

zorlaştıran her türlü farklı muameleyi (...)" ifade eder.

7. 6701 sayılı Kanun'un "Eşitlik ilkesi ve ayrımcılık yasağı" başlıklı 3'üncü maddesi şöyledir:

"(1) Herkes, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada eşittir.

(2) Bu Kanun kapsamında cinsiyet, ırk, renk, dil, din, inanç, mezhep, felsefi ve siyasi görüş, etnik köken, servet, doğum, medeni hâl, sağlık durumu, engellilik ve yaş temellerine dayalı ayrımcılık yasaktır.

(3) Ayrımcılık yasağının ihlali hâlinde, konuya ilişkin görev ve yetkisi bulunan kamu kurum ve kuruluşları ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ihlalin sona erdirilmesi, sonuçlarının giderilmesi, tekrarlanmasının önlenmesi, adli ve idari yoldan takibinin sağlanması amacıyla gerekli tedbirleri almakla yükümlüdür.

(4) Ayrımcılık yasağı bakımından sorumluluk altında olan gerçek ve özel hukuk tüzel kişileri, yetki alanları içerisinde bulunan konular bakımından ayrımcılığın tespiti, ortadan kaldırılması ve eşitliğin sağlanması için gerekli tedbirleri almakla yükümlüdür."

8. Mezkûr Kanun'un "Ayrımcılık türleri" başlıklı 4'üncü maddesinin birinci fıkrası şöyledir:

"(1) Bu Kanun kapsamına giren ayrımcılık türleri şunlardır: a) Ayrı tutma. b) Ayrımcılık talimatı verme ve bu talimatları uygulama. c) Çoklu ayrımcılık. ç) Doğrudan ayrımcılık. d) Dolaylı ayrımcılık. e) İşyerinde yıldırma. f) Makul düzenleme yapmama. g) Taciz. ğ) Varsayılan temele dayalı ayrımcılık."

9. 6701 sayılı Kanun'un "Ayrımcılık yasağının kapsamı" başlıklı 5'inci maddesinin birinci fıkrasında, "Eğitim ve öğretim, yargı, kolluk, sağlık, ulaşım, iletişim, sosyal güvenlik, sosyal hizmetler, sosyal yardım, spor, konaklama, kültür, turizm ve benzeri hizmetleri sunan kamu kurum ve kuruluşları, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, gerçek kişiler ve özel hukuk tüzel kişileri, yürüttükleri faaliyetler bakımından bu hizmetlerden yararlanmakta olan veya yararlanmak üzere başvurmuş olan ya da bu hizmetler hakkında bilgi almak isteyen kişi aleyhine ayrımcılık yapamaz. Bu hüküm kamuya açık hizmetlerin sunulduğu alanlar ve binalara erişimi de kapsar." hükmü yer almaktadır.

10. Mezkûr Kanun'un 9'uncu maddesinin birinci fıkrasının (g) bendinde, Kurumun, "ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek" le görevli olduğu düzenlenmiştir.

11. 6701 sayılı Kanun'un "İspat yükü" başlıklı 21'inci maddesi şöyledir:

"Münhasıran ayrımcılık yasağının ihlali iddiasıyla Kuruma yapılan başvurularda, başvuranın iddiasının gerçekliğine ilişkin kuvvetli emarelerin ve karine oluşturan olguların varlığını ortaya koyması hâlinde, karşı tarafın ayrımcılık yasağını ve eşit muamele ilkesini ihlal etmediğini ispat etmesi gerekir."

IV. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

12. 6701 sayılı Kanun'un "Başvurular" başlıklı 17'nci maddesinin birinci fıkrası, "Ayrımcılık yasağı ihlalinin zarar gördüğü iddiasında bulunan her gerçek ve tüzel kişi Kuruma

başvurabilir.” hükmünü haizdir. Başvuranın dilekçesinden, 6701 sayılı Kanun'un 3'üncü maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen ayrımcılık temellerinden cinsiyet temeli ile bağlantılı olarak ayrımcılığa maruz kaldığı iddiasında bulunduğu anlaşılmaktadır. Aynı maddenin ikinci fıkrasına göre: “İlgililer, Kuruma başvurmadan önce bu Kanuna aykırı olduğunu iddia ettikleri uygulamanın düzeltilmesini ilgili taraftan talep eder. Bu taleplerin reddedilmesi veya otuz gün içerisinde cevap verilmemesi hâlinde Kuruma başvuru yapılabilir. Ancak Kurum, telafisi güç veya imkânsız zararların doğması ihtimali bulunan hâllerde, bu şartı aramadan başvuruları kabul edebilir.” Başvuranın 31/8/2023 tarihli dilekçesi ile muhatap Şirkete başvurarak ayrımcılık teşkil ettiğini iddia ettiği uygulamanın düzeltilmesini talep ettiği ve muhatap Şirketin ise 10/10/2023 tarihli cevabi yazısı ile başvuranın talebini kabul etmediği anlaşılmıştır. Dolayısıyla başvuranın 6701 sayılı Kanun'un 17'nci maddesinin ikinci fıkrasında aranan ilgili tarafa başvuru şartını yerine getirdiği değerlendirilmektedir. Yapılan inceleme neticesinde başvurunun esastan incelenebilecek bir başvuru olduğu değerlendirilmesine varılmıştır.

13. Ayrımcılık yasağı uluslararası insan hakları hukukunun temelinde yer almakta ve pek çok uluslararası insan hakları sözleşmesinde özel olarak düzenlenmektedir. Tarafı olduğumuz uluslararası sözleşmelere göre herkes, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden eşit bir şekilde yararlanma; ayrımcılığın her türüne, şiddet ve taciz uygulamalarına karşı korunma hakkına sahiptir. Bu bağlamda İnsan Hakları Evrensel Beyanamesi'nin (İHEB) 2'nci maddesi: “Herkes, ırk, renk, cinsiyet, dil, din, siyasal veya başka bir görüş, ulusal veya sosyal köken, mülkiyet, doğuş veya herhangi başka bir ayırım gözetmeksizin bu Bildirge ile ilan olunan bütün haklardan ve bütün özgürlüklerden yararlanabilir.” hükmünü haizdir.

14. Birleşmiş Milletler Medeni ve Siyasi Haklar Sözleşmesi'nin 2'nci maddesine göre; “Herkes yasalar önünde eşittir ve hiçbir ayırım gözetilmeksizin yasalarca eşit derecede korunur. Bu bakımdan yasalar her türlü ayırımı yasaklayacak ve ırk, renk, cinsiyet, dil, din, siyasal veya başka fikir ulusal ya da toplumsal köken, mülkiyet, doğum veya diğer statüler gibi her bağlamda ayrımcılığa eşit ve etkili korumayı temin edecektir.” Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin (AİHS) 14'üncü maddesine göre ise; “Bu Sözleşme’ de tanınan hak ve özgürlüklerden yararlanma, cinsiyet, ırk, renk, dil, din, siyasal veya diğer kanaatler, ulusal veya sosyal köken, ulusal bir azınlığa mensupluk, servet, doğum veya herhangi başka bir durum bakımından hiçbir ayrımcılık yapılmadan güvence altına alınır.”

15. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM) kararlarında ayrımcılık; objektif ve makul bir neden olmaksızın, aynı durumdaki kişilere farklı muamelede bulunmak olarak tanımlanmıştır (AİHM, *Willis/Birleşik Krallık*, B. No: 36042/97, 11/9/2002, para.48; AİHM, *Okpisz/Almanya*, B. No: 59140/00, 15/2/2006, para.33). AİHM kararlarına göre, "muameledeki farklılık, objektif ve makul bir gerekçeye sahip değilse" ya da "meşru bir amaç" izlenmemişse ayrımcılık söz konusudur (AİHM, *Abdulaziz, Cabales ve Balkandali/ Birleşik Krallık* B. No: 9214/80..., 28/5/1985, para.72). Bir bireyin farklı muameleye tabi olması odağında gelişen doğrudan ayrımcılığın temelinde istenmeyen bir muamele vardır. Birleşmiş Milletler Ekonomik, Sosyal ve Kültürel Hakları Komitesinin 20 No'lu Genel Yorumu'nda doğrudan ayrımcılık şöyle tanımlanmıştır: “Bir bireyin benzer bir durumda diğer bir bireye göre ayrımcılığın yasaklandığı nedenler temelinde

daha olumsuz bir muamele görmesi(...) ayrıca karşılaştırılabilir benzer bir durum söz konusu olmadığında ayrımcılığın yasaklandığı nedenler temelinde yapılan ve zarar veren eylemleri ya da ihmalleri de içerir.” (Birleşmiş Milletler Ekonomik, Sosyal ve Kültürel Haklar Komitesi (CESCR), Genel Yorum 20: Ekonomik, Sosyal ve Kültürel Haklarda Ayrım Gözetilmemesi (2009), E/C.12/GC/20; 10/6/2009, para. 10.).

16. Anayasa Mahkemesi (AYM) kararlarında da; nesnel ve makul bir şekilde haklılaştırılmayan, diğer bir ifadeyle meşru bir amaca dayanmayan ya da seçilen araç ile hedeflenen amaç arasında makul bir orantılılık ilişkisi bulunmayan farklı muameleler Anayasa'nın 10'uncu maddesinin amaçları bağlamında ayrımcı karakterli olarak kabul edilmektedir (AYM, *Nuriye Arpa*, B. No:2018/18505, 16/6/2021, para. 58.). Bu nedenle hukuksal durumları aynı olanlara yönelik farklı muamelenin objektif ve makul bir sebebe dayandığı, farklı muamelenin öngörülen meşru amaç ile orantılı olduğu, diğer bir ifadeyle farklı muameleye tabi tutulan kişiye aşırı ve olağanın ötesinde bir külfet yüklenmediği hâllerde eşitlik ilkesi ihlal edilmeyecektir (AYM, *Burcu Reis*, B. No: 2016/5824, 28/12/2021, para. 50.).

17. Bir kimseye cinsiyetine dayanılarak bir hakkın kullanılmasında ya da bir yükümlülüğün yerine getirilmesinde meşru ve makul bir temele dayanmaksızın farklı muamelede bulunulması ise cinsiyet ayrımcılığını oluşturmaktadır (TİHEK, B. No: 2019/3031, K. No: 2020/176, 11/8/2020, para. 35.). Nitekim eşitlik ilkesi aynı konumda bulunan kadın ve erkeğin yasalar önünde eşit haklara sahip olmasını gerektirmekte ve kişinin cinsiyeti nedeniyle karşı cinse göre ayrıcalıklı duruma getirilmesi bu ilkeye aykırılık oluşturmaktadır. Bununla birlikte eşitlik bireyler arasındaki farklılıkların göz ardı edilerek herkesin her bakımdan aynı kurallara bağlı tutulması anlamında da algılanamayacaktır. Kimi kişilerin başka kurallara bağlı tutulmalarında haklı nedenler varsa yasa önünde eşitlik ilkesine aykırılıktan söz edilemeyecektir. Bu çerçevede yaradılış ve işlevsel özelliklerin zorunlu kıldığı kimi ayrımların haklı bir nedene dayandığı ölçüde eşitliği bozmadığı halde sadece cinsiyete dayalı ayrımlar eşitlik ilkesine açık bir aykırılık oluşturmaktadır (AYM, E. 2010/119, K. 2011/165, 8/12/2011).

18. Başvuru dilekçesinde başvuran, muhatap Şirket tarafından işletilen Otelin plaj hizmetinden faydalanmak üzere plaja gittiğini, hafta sonları erkek müşterilerin yanlarında kadın olmadan plaja alınmadıkları gerekçesiyle plajdan faydalanma talebinin görevli tarafından reddedildiğini, bu uygulamanın ayrımcılık yasağını ihlal ettiğine ilişkin muhatap Şirkette 31/8/2023 tarihinde yazılı başvuruda bulunduğunu, muhatap Şirketin kendisini plaj kapasitesinin dolduğu gerekçesi ile plaja almadığı ve erkeklerin eşsiz alınmaması gibi bir durumun söz konusu olmadığı şeklinde cevap verdiğini, ancak kendisinden önce bir erkek ve kadın müşterinin plaja alındığını, kapasitenin dolu olması halinde onların da alınmayacağını, bu nedenle muhatap Şirketin cevabının gerçeği yansıtmadığını, bu durumun işletme tarafından tutulan kamera kayıtları ile ortaya çıkacağını, olayın yaşandığı gün görevlinin kendisine plaj kapasitesinin dolu olduğu yönünde bir açıklamada bulunmadığını ve söz konusu uygulama nedeniyle cinsiyet temelinde ayrımcılığa maruz kaldığını iddia etmektedir.

19. Muhatap yazılı görüşünde, işletme kapasitesinin üzerinde kişinin girmesini önlemek amacıyla kapıda müşteri girişinin sınırlandırılabilirliğini ancak bu durumun cinsiyet ayrımcılığı ile bir bağlantısının bulunmadığını, olay günü plajın tam kapasite çalıştığını, mevzuat uyarınca sınırlı olma ve ölçülülük ilkesini

aştığı gerekçesiyle Otelin plaj bölümünde kamera kaydının bulunmadığını, diğer bölümlerin kamera kayıtlarının ise 15 gün sonra silindiğini, bu nedenle 27/8/2023 tarihinde gerçekleştiği iddia edilen olayın kamera kaydının mevcut olmadığını ve başvuranın ayrımcılık yasağının ihlal edildiğine dair kuvvetli emare veya karine oluşturan olguların varlığını ortaya koymadığını ifade etmektedir.

20. Başvuran ise muhatabın yazılı görüşüne karşı verdiği cevap dilekçesinde, Otel plajında yaşadığı olayı detaylandırarak anlattığını, bunun dışında olaya ilişkin delil sunmasının mümkün olmadığını, muhatap Şirket tarafından yapılan eşsiz almama uygulamasına diğer birçok plaj işletmesi tarafından da sıkça başvurulduğunu, saat ve dakika vererek detaylı anlatımın ve eşsiz almama uygulamasının yaygınlığının kuvvetli emare ve karine oluşturan olgu olarak değerlendirilebileceğini, konuya ilişkin muhatap Şirkete yazdığı başvuru dilekçesinde uygulamanın düzeltilmemesi halinde TİHEK'e başvuru yapacağını belirttiğini, buna rağmen olay gününe ait kamera kayıtlarının saklanmadığını, kamera kayıtlarının silinmesinin muhatap Şirketin iyi niyeti ve dürüstlüğü konusunda şüphe uyandırdığını ifade ederek başvuru dilekçesinde ileri sürdüğü iddiaları yinelemiştir.

21. Ayrımcılık yasağının ihlal edildiğinin kanıtlanması, ayrımcılık kendini açık ve kolayca tespit edilebilen bir şekilde göstermediğinden oldukça güçtür. AİHM bu açıdan "makul şüphe bırakmayacak" bir kanıt standardı kabul etmiştir. Mahkemeye göre kanıtlanma yeterince güçlü, açık ve birbiriyle uyumlu çıkarsamalardan ya da yeterince çürütülememiş maddi olgulardan oluşabilecektir (AİHM, *Nachova ve Diğerleri v. Bulgaristan* [BD], B. No: 43577/98, 6/7/2005, para.147.). AİHM, bir başvuranın farklı bir muameleye maruz kaldığını en azından "kanıt başlangıcı" olarak adlandırılabilir bazı kanıtlarla ortaya koyduğu durumda bu farklı muamelenin yapıp yapılmadığının ya da haklı olup olmadığının ispatlanmasının karşı tarafa ait olacağını belirtmektedir. (AİHM, *Chassagnou ve Diğerleri, v. Fransa* [BD], B. No: 25088/94, ..., 29/4/1999, para. 91-92.).

22. AYM'ye göre ayrımcılık iddiasının ciddiye alınabilmesi için başvuranın kendisiyle benzer durumdaki başka kişilere yapılan muamele ile kendisine yapılan muamele arasında bir farklılığın bulunduğunu ve bu farklılığın meşru bir amaç olmaksızın ırk, renk, cinsiyet, din, dil vb. ayırıcı bir nedene dayandığını makul delillerle ortaya koyması gerekmektedir (AYM, *Devrim Evin*, B. No: 2013/2069, 20/2/2014, para. 34; AYM, *Burhanettin Öztürk*, B. No: 2019/36252, 21/9/2023, para. 47.).

23. Ayrıca AYM başvuranların iddialarını temellendirecek herhangi bir somut bulgu ve kanıt sunmasını da beklemektedir (AYM, *Mesude Yaşar*, B. No: 2013/2738, 16/7/2014, para. 48; AYM, *Ayla (Şenses) Kara*, B. No: 2013/7063, 5/11/2015, para.50.). Bununla birlikte Mahkeme farklı muamelenin ancak uygulayıcının saikiyle/niyetiyle ortaya çıktığı durumlarda bunun ispatlanması yükümlülüğünün başvurana ait olacağına, zira bu gibi hâllerde ilgili işlem veya eylemi farklı muamele hüviyetine büründüren olgunun, muamelede bulunanın niyeti olacağına vurgu yapmaktadır (AYM, *Burcu Reis*, para. 57.).

24. İspat yüküyle ilgili olarak, 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun 21'inci maddesinde "Münhasıran ayrımcılık yasağının ihlali iddiasıyla Kuruma yapılan başvurularda, başvuranın iddiasının gerçekliğine ilişkin kuvvetli emarelerin ve karine oluşturan olguların varlığını ortaya koyması hâlinde, karşı tarafın ayrımcılık yasağını ve eşit muamele

ilkesini ihlal etmediğini ispat etmesi gerekir.” hükmü yer almaktadır. Bu çerçevede Kuruma yapılan başvurularda ispat yükünün yer değiştirmesi için başvuranın iddiasının gerçekliğine dair kuvvetli emareler ve karine oluşturan olguların varlığını ortaya koyması gerekmektedir (TİHEK, B. No: 2019/2118, K. No: 2019/64, 19/11/2019, para. 32.).

25. Somut olayda başvuran muhatap Şirket tarafından işletilen plaja erkeklerin eşsiz alınmaması nedeniyle cinsiyet temelinde ayrımcılığa maruz kaldığı iddiasına ilişkin beyanlarda bulunmuş ve başvuru dilekçesi ekinde muhataptan durumun düzeltilmesini talep ettiğine dair dilekçesini ve bu talebine ilişkin muhatap tarafın verdiği cevabi yazıyı sunmuştur. Başvuran, muhataptan durumun düzeltilmesini talep ettiği 31/8/2023 tarihli dilekçesinde Otelin plaj hizmetinden faydalanmak üzere plaja gittiğini, hafta sonları erkek müşterilerin yanlarında kadın olmadan plaja alınmadıkları gerekçesiyle plajdan faydalanma talebinin reddedildiğini, ayrımcılık teşkil eden bu uygulamanın düzeltilmesini talep ettiğini ifade ederken; muhatap Otel ise cevabi yazıda erkek müşterilerin eşsiz alınmaması gibi bir uygulamanın bulunmadığını, işletme kapasitesinin aşılmasını engellemek amacıyla kapıda müşteri girişinin sınırlandırılabilirliğini ve bu durumun cinsiyet ayrımcılığı ile ilgili olmadığını belirtmiştir. Başvuran iddialarının gerçekliğini ortaya koymak için herhangi bir bilgi ya da belgeyi dosyaya sunmamıştır. Ancak başvuran olayı detaylı bir şekilde saat ve dakika vererek anlatmasının olayın gerçekliğini ispat için yeterli bir emare olduğunu iddia etmektedir. Başvuruya konu olayın tarihinin ve saatinin yaklaşık olarak belirtilmesi iddiaların gerçekliğine dair kuvvetli emare ya da karine olarak değerlendirilemeyecektir. Zira bu ifadeler başvuranın soyut beyanlarından ibaret olup herhangi somut bir bilgi ya da belge ile desteklenmemiştir. Nitekim başvuran tarafından iddia ettiği saat bilgisini teyit edecek bir olgu ya da iddiaların temelindeki olguların ispatına ilişkin herhangi bir belge de sunulmamıştır. Dolayısıyla başvuranın ifadeleri, başvuru formu ve eklerinde yer alan bilgiler ispat yükünün yer değiştirmesi için yeterli bir emare ya da karine olarak değerlendirilememektedir.

26. Başvuran muhatap Şirket tarafından tutulan kamera kayıtlarının iddialarının gerçekliğini ortaya koyacağını ancak muhatabın bu kayıtları iyi niyetten uzak olarak sildiğini iddia etmektedir. Başvuranın bu iddialarına karşılık muhatap Şirket ise; sınırlı ve ölçülü olma kapsamında plaj kısmında kamera kaydının olmadığını, diğer yerlerdeki kamera kayıtlarının ise 15 gün sonra silindiğini ve 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu kapsamında işlem tesis ettiğini ifade etmektedir. 6698 sayılı Kanun'un 3'üncü maddesi uyarınca kişisel veri "*Kimliği belirli veya belirlenebilir gerçek kişiye ilişkin her türlü bilgiyi*" ifade eder. AYM kararlarında da kişisel verinin belirli veya kimliği belirlenebilir olmak şartıyla bir kişiye ait bütün bilgileri ifade ettiği, kişinin resim, görüntü ve ses kayıtlarının da kişiyi doğrudan veya dolaylı olarak belirlenebilir kılan kişisel veri olduğu hüküm altına alınmıştır (AYM, *Bülent Kaya* [GK], B. No: 2013/2941, 11/5/2016, para. 49; AYM, *Hüseyin Nuri Mutlu*, B. No: 2019/4055, 11/1/2023, para.25.). Dolayısıyla muhatap tarafından tutulan kamera kayıtlarının Otele ve plaja gelen kişilerin görüntülerini kayda aldığı ve kamera kayıtlarının kişisel veri içerdiği değerlendirilmektedir.

27. 6698 sayılı Kanun'un 4'üncü maddesinde kişisel verilerin işlenmesine ilişkin genel ilkelere yer verilmiş ve kişisel verilerin işlenmesinde işlendikleri amaçla bağlantılı, sınırlı ve ölçülü olma ve ilgili mevzuatta öngörülen veya işlendikleri amaç için gerekli olan süre kadar muhafaza edilme ilkelerine uyulması hüküm altına alınmıştır. Dolayısıyla muhatap Şirketin plajdan yararlanan müşterilerinin kılık ve

kıyafetlerini göz önünde tutarak plajda kamera kaydı almamasının sınırlı ve ölçülü olma ilkesi kapsamında değerlendirilebileceği ve müşterilerin gizlilik beklentisine uygun olacağı kanaati oluşmuştur.

28. 6698 sayılı Kanun'un 7'nci maddesinde kanun hükümlerine uygun olarak işlenen kişisel verilerin resen veya ilgili kişinin talebi üzerine veri sorumlusu tarafından silineceği ve kişisel verilerin silinmesine ilişkin usul ve esasların yönetmelikle düzenleneceği belirtilmiştir. 28/10/2017 tarihli ve 30224 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Kişisel Verilerin Silinmesi, Yok Edilmesi veya Anonim Hale Getirilmesi Hakkında Yönetmelik'in 11'inci maddesi uyarınca veri sorumlusu, kişisel verileri silme, yok etme veya anonim hale getirme ve kişisel verilerin silinmesine ilişkin zaman aralığını belirleme yetkisine sahiptir. Ayrıca mezkûr maddede periyodik imhanın gerçekleştirileceği zaman aralığının her halde altı ayı geçemeyeceği hüküm altına alınmıştır. Bu çerçevede muhatap Şirket'in kişisel verileri silmek için periyodik imha aralığını 15 gün olarak belirlediği anlaşılmaktadır. Dolayısıyla muhatap Şirketin plaj dışındaki yerlerde tuttuğu kamera kayıtlarının 15 gün geçtikten sonra otomatik olarak silinmesinin mevzuat kapsamında mümkün olduğu değerlendirilmektedir.

29. 6701 sayılı Kanun'un 21'inci maddesine göre; ayrımcılık yasağının ihlali iddiasıyla Kuruma yapılan başvurularda, başvuranın iddiasının gerçekliğine ilişkin kuvvetli emareleri ve karine oluşturan olguların varlığını ortaya koyması gerekmektedir. Bu emare ve karine oluşturan olguların başvuran tarafından ortaya konulması halinde muhatapın ayrımcılık yasağının ihlal etmediğini ispat etmesi gerekecektir. Somut dosya içeriğine göre; başvurana cinsiyeti nedeniyle ayrımcı muamele yapıldığına dair iddiayı ispata yarayan herhangi bir somut bulgu veya emareye rastlanmamıştır. Bu itibarla başvuran cinsiyeti nedeniyle ayrımcılığa uğradığı iddiasının gerçekliğine ilişkin kuvvetli emarelerin ve karine oluşturan olguların varlığını ortaya koyamadığından ayrımcılık yasağının ihlal edildiğine ilişkin yeterli bir kanaat oluşmamıştır.

V. KARAR

A. Başvuruda AYRIMCILIK YASAĞI İHLALİ YAPILMADIĞINA,

B. Kararın taraflara tebliğine ve KAMUOYUNA DUYURULMASINA,

C. Karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 60 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemesine başvurulabileceğine,

26/12/2023 tarihinde, OY BİRLİĞİYLE, karar verildi.

e-imzalıdır

Prof. Dr. Muharrem KILIÇ
Başkan

e-imzalıdır

Av. Aışan TİRYAKİ
II. Başkan

Dr. Burhan ERKUŐ
Kurul Üyesi
(İzinli)

e-imzalıdır

Mehmet Emin GENÇ
Kurul Üyesi

e-imzalıdır

Ünal SADE
Kurul Üyesi

e-imzalıdır

Dilek ERTÜRK
Kurul Üyesi

e-imzalıdır

Muhammet Ecevit CARTİ
Kurul Üyesi

e-imzalıdır

Yunus Emre KARAOSMANOĐLU
Kurul Üyesi

e-imzalıdır

İsmail AYAZ
Kurul Üyesi

e-imzalıdır

Saffet BALIN
Kurul Üyesi

e-imzalıdır

Av. Zennure BER
Kurul Üyesi